

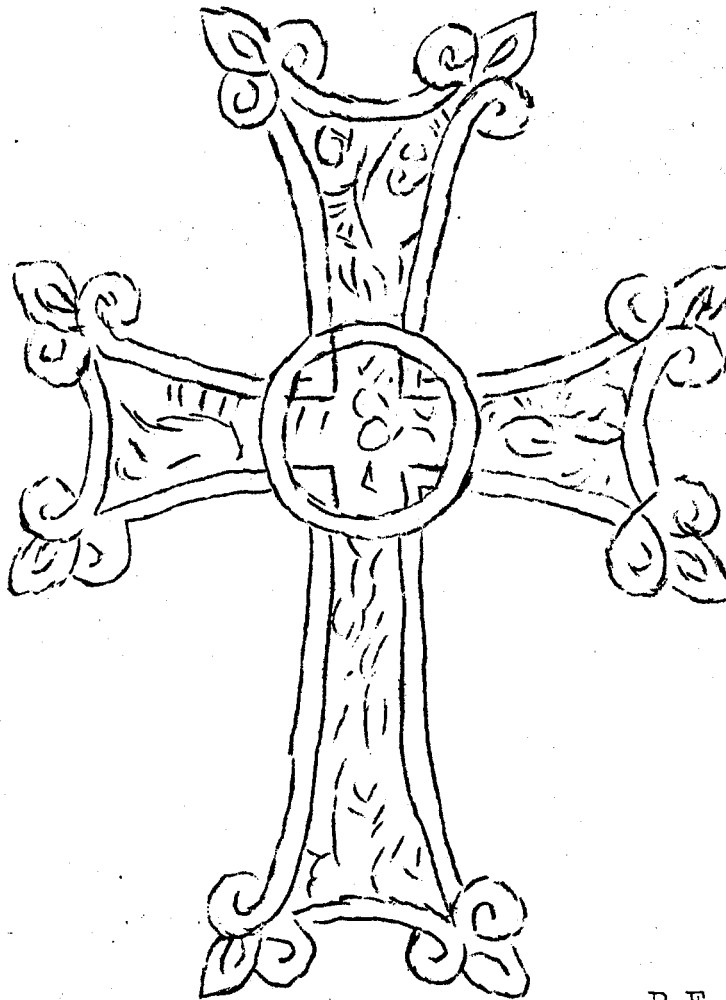
ԱՌԻՐԱ ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՅԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ

ԵԿԵՂԵՑԻ ԶԼԻՎԼԷՆՏ ՕՀԱՅՕ

1 9 6 8

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Ր

A N N U A L

R E P O R T

1 9 6 8

ST. GREGORY OF NAREK ARMENIAN
APOSTOLIC CHURCH
666 RICHMOND ROAD CLEVELAND
O H I O 4 4 1 4 3

TABLE OF CONTENTS

PAGE

1. Pastor's Report - Armenian
3. Pastor's Report - English
6. Diocesan Delegates Report
8. Parish Council Financial Statement
9. Parish Council Statement of Assets
10. Parish Council Secretarial Report
11. Parish Council Proposed Budget for 1969
12. Parish Annual Assenbly
Ladies Auxiliary Financial Report for 1968
13. Young Women's Guild Annual Report
15. Armenian Church School Report
16. Armenian Church School Treasury Report
Cultural Hall Building Committee Report for 1968
17. ACYOA 1968 Annual Report
19. Armenian Language School
20. Women's Auxiliary Annual Report

ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՑԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՋԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԶԼԻՎԼԷՆՏԻ

Հոփիւ՝ Արշակ Վարդապետ Խաչատուրեան

- 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 -

Սիրելի Ծխականներ, Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Քլիվլէնտի: Աստուծոյ օրհնութեամբ մեր երկրորդ տարին բոլորեցինք լաւատեսութեամբ եւ մանաւանդ հաւատքով, Յոյսով եւ Սիրով: Ամէն անցնող տարի մեզի կուտայ վստահութիւն մը թէ Աստուծոյ գործը, այս պարագային Մեր փոքր ածուն, նոր ուխտով մը աւելի կը կապուի ու կը զօրանայ իր Եկեղեցիին Մէջ եւ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԲԱՐՁՐ ԱԿՈՒՆՋՆԵՐՈՒՆ Ի ԳՈՐԾ ԴՆԵԼՈՎ ՀԵՐՈՍԱԿԱՆ ՃԻՔ:

Մնացինք հաւատարիմ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կանոնադրութեան, եթէ պատահեցան որեւէ տկար արդիւնաբերութիւն մեր յաջողութեանց մէջ, ինչ որ գնահատելի էր, պիտի վերագրենք մեր երկրորդ տարուան փորձառութեան, իրաւ է թէ գանգատողներ հրաշք ալ կուզէին տեսնել մեր տկար բնութեան մէջ: Երկրորդ տակաւին կը հաւատանք թէ ընտանիքներ եւ ժողովուրդներ ՄԵԾ ԴԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՎԵՐՑՈՒԾԱԾ ԵՆ, ԶԱԽԱԿՆԵՐ ԵՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԵՒ ԶՐՏԻՆՔ ՊԱՀԱՆՁՈՂ ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆՑ Մէջ:

Մշակութային տուն պիտի ունենանք Աստուծոյ կամքով մեզի եւ մեր զաւակներուն համար: Ձեզի համար երկիրին վրայ գանձեր մի դիզէք, ուր ցեցը եւ ուտիճը կը փոճացնեն եւ ուր գողերը պատը կը ծակեն ու կը գողնան: Այլ գանձեր դիզեցէք երկրների մէջ, ուր ոչ ցեց եւ ոչ ուտիճ կը փճացնեն եւ ոչ ալ գողեր պատը ծակելով կը գողնան: Վասնզի ուր որ է ձեր գանձը հոն է նաեւ ձեր սիրտը: Մատթ. 6:19

Հայոց պատմութիւնը, համաշխարհային իմաստով արժէք կը ներկայացնէ, իբրեւ պատմութիւնը ժողովուրդի մը որ յանուն քրիստոնէական հաւատքին եւ յանուն ազատութեան երկու հազար տարիներէ ի վեր կը մարտնչի: Եթէ քրիստոնէական հաւտքի պահպանումը, եւ յանուն ազատութեան պայքարը, դատարկ խօսքեր չեն եւ իսկապէս համամրդկային արժէք կը ներկայացնեն, այն ժամանակ Հայոց պատմութիւնը իր պատաւոր տեղը ունի համաշխարհային պատմութեան բեմին վրայ: Հայոց պատմութիւնը դիւցազներգութիւն մըն է յանուն Զրիստոսի եւ յանուն Ազատութեան: ԵՒ ԱՅԴ ՊԱՏՍՈՒԹԻՒՆԸ ՊԵՏՔ Է ԱԽԱՆԴԵԼ, ՍՈՐՎԵՑՆԵԼ ՄԵՐ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻՒՆ, ՈՐՊԵՍՁԻ ԱՆ ՃԱՆՁՆԱՅ ԻՆՁԻՆՁԸ ԵՒ ՀՊԱՐՏ ԸԼԼԱՅ ԻՐ ԱԶԳՈՒԹԵԱՄԲ: Վազգէն Ա. 1968-ի ելոյթներէն:

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

ԱՅՑՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ՀՈՎԻՒՒՅՆ ԾՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒՄ

Այս տարի եւ ինչպէս անցնող տարի առանձինն այցելեցինք անօգնական մեր ոչ միայն ծուխին տրատու անդամներուն տուները այլ նաեւ ոչ տրատու հայ ծուխիս անդամներուն տուները եւ աշխատանոցները: Առանձինն ըսինք անոր համար որ, այս արագ փոխուող կեանքի եւ ժամանակաշրջանի աշխարհիկ (սէքիւլըր) նկարագիրը, տնտեսութեան, (թէքնիքըլ) զարգացումը չեն արտօնէր հաղորդակցութեան մէջ մտնել, տասը տարի առաջ գործնական կարծուած մեթոտով: Այս օրերուն աշխարհականացման մարտահրաւէր կը կարգացուի եկեղեցիներուն՝ պաշտամունքի կապակցութեամբ: Մարդկութեան վերջնական յոյսը Բրիստոս է, մէկ առաքեալ կարող է միթէ եւ մանաւանդ այս (ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔԸ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻՆ ՄԷՋ) ի գլուխ հանել, երբ մարդիկ կան, որոնք ոչ միայն կը սիրեն խաղաղութիւն եւ խոնարհութիւն եւ գեղեցկութիւն այլ նաեւ տեսնել եւ քննել թէ ԲՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ԱԶԳԻՆ ԳՈՐԾԸ ՈՒՐԻՇՆԵՐ ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ՈՐՁԱՌՈՎ ՅԱՎՈՂՈՒԹԵԱՆ ԳԱԳԱԹԸ ՀԱՍՏՈՒՅԱՄ ԵՆ:

Երանելի օր մը ամէնքս ալ հաշիւ պիտի տանք, հոգեւորականը եւ աշխարհականը, անխտիր եթէ կը հաւատանք մեր հայութեան եւ մեր Սուրբ եկեղեցիին:

Որպէս Հայոց Հովիւ՝ առանց խտրութեան այցելեցինք մեր հարազատներուն տուները, անսակարկ աղօթեցինք ամէնուն համար եւ քաջալերեցինք բոլոր կարելի միջոցներով հաւատարիմ մնալ Սուրբ Եջմիածնի հոգեւորոգ շնորհաբաշխ օրհնութեան: Այցելեցինք ոչ միայն անցեալ տարուան մեր Հայ տուները՝ այլ եւս՝ միւս տուները. որոնց կարողացած չէինք այցելութիւն տալ, անցեալ տարին: Տակաւին կան շատ տուներ, որոնք կը սպասեն մեր այցելութեան: Աստուծոյ օգնութեամբ մենք շուտով պիտի հասնինք մարդկայնօրէն մեր միւս հարազատներուն, աղօթելու եւ մասնակցելու ընտանեկան տոհմիկ կեանքին:

ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՍ ՓԱՐՈՍ ԱՄՍԱԹԵՐԹԸ

Այս տարի եւս կանոնաւորութեամբ լոյս տեսաւ Գարոս ամսաթերթը, բացի Սեպտեմբեր ամիսէն, Լիբանան մեր ծնողին այցելութեան պատճառաւ:

Տպագանակը նոյնը պահեցինք 285 օրինակ որուն 75-ը կուղարկուի Օհայօ նահանգէն դուրս: Անգլերէն գրամբեքնագրեց մինչեւ Օգոստոս Տիկին Հէլէն Զէքէմեան, իսկ Հայերէնը մինչեւ այսօր մենք անձամբ կը կատարենք, իսկ Անգլերէն բաժինը, Հոկտեմբեր 1968էն ի վեր մենք անձամբ կը կատարենք: Հասցէները պատրաստուեցան Տիկին Մաքսիմ Օչթէրըսքիի կողմէ, որուն համար մասնաւոր շնորհակալութիւն կը յայտնենք: Դժբաղտաբառ ան պիտի դադրի իր նպաստը բերելէ 1969 Յունուարի:

ՊԱՇՏԱՄՈՒԽՆՔ ԱՌԻՐԲ ԵԿԵՂԵՏԻՅԱ ՆԵՐՍ

Ժամերգութիւն եւ Ս. Պատարագ ունեցանք անխափան ամէն կիրակի, առաւօտեան ժամը 10:00 էն, 10:30 եւ ապա 10:45էն 12:30 Ս. Պատարագ եւ Բանին Կենաց բարոզութիւն, Հայերէն եւ Անգլերէն:

Սուրբ Պատարագ չունեցանք այն պարագաներիւն երբ բանաւոր պատճառաւ մեկնած էինք քաղաքէն, մասնակցեցանք Թեմական Պատգամաւորական ժողովին, որուն բացումը կատարեց Ազգիս Հայրապետը, Վեհափառ Օծեց Հայոց Մայր Տաճարը, զայն կոչելով Սուրբ Վարդան, Հայոց Հայրապետը նախագահեց եւ հոգեւորականաց տարեկան համագումարին: Նորին Սուրբ Օծութիւն Վազգէն Ա. Վեհափառ Կաթողիկոսի ներկայութիւնը օրհնաբեր եղաւ ամենուա համար, Ան Սուրբ էջմիածնէն եկած էր յատուկ օծելու Հայոց Մայր Տաճարը, Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան կեդրոնին մօտը:

Արձակուրդի հինգ շաբաթներու մեր բացակայութեան մեր ծուխին այցելեցին հետեւեալ Բարձր հոգեւորականներ:—

Օգոստոս 11, 1963 Հոգեշնորհ Տ. Ղեւոնդ Աբղ. Սամուրեան

,, 18, — Գերշ. Տ. Թորգոմ Աբք. Մանուկեան Առաջնորդ Հիւսիսային Ամերիկայի, Առաջնորդ Սրբազանը Վերափոխման Սուրբ Տօնին առիթով օրհնեց խաղողի ողկոյզները:

Սեպտեմբեր 3, 1963 Արժն. Տ. Արի Բհնյ. Բէհեան

,, 15, — Գերշ. Տ. Սիոն Աբք. Մանուկեան, նախկին առաջնորդ Հիւսիսային Ամերիկայի: Սրբազան Հայրը Ռահան-Ղուրով օրհնեց ներկայ հաւատացեալ ժողովուրդը:

Օգոստոս 25ին Հ.Ե.Ե.Միութեան համաժողովին պատճառաւ արարողութիւն չունեցանք:

Մեծ Պահոց շրջանին ունեցանք արեւագալի եւ եկեսցէի պաշտամունք:

Այս տարի եւս սուրբ խորանին սպասարկեցին Տիրացու Կարպիս Պալտըրեան, Տքթ. Գեղամ Կէօքճեան, Արդին Արդար եւ Զօհրապ Գոյումճեան: Սուրբ եկեղեցւոյս Կիրակնօրեայ վարժարանի աշակերտները սպասարկեցին սուրբ խորանին որպէս մոմակալներ:

ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ Եկեղեցւոյ մէջ կատարեցինք 4 Մկրտութիւններ: Ինչպէս նաեւ 3 ամուսնութեան Սուրբ Պսակի խորհրդակատարութիւններ: Կատարեցինք մէկ Թաղման կարգ Ս. Եկեղեցւոյ մէջ եւ 5 Թաղման կարգ զանազան մեռելատան մէջ:

Հսկեցինք մօտէն, որ ամբողջ մեր ժողովուրդը մօտենայ Սուրբ Հաղորդութեան խորհուրդին: Թերացողներու մէջ նշմարելի էր եկեղեցւոյ պատասխանատու պատուօններու վրայ գտնուող անձեր:

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԵՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՁԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

” ՁԱՆԱԶԱՆ ԱՍՊԱՐԵԶՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԱՆՀԱՏՆԵՐՈՒ ՄԷՋԻՆ ԱԶՆԻԻ ՄԱՐԴԸ ԱՆ Է, ՈՐ ԳԻՏԷ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԿԵՐՏԵՆ ԵՒ ԴԱՐԲՆԵՆ: Յովհաննէս Ոսկեբեքան:

Ըստ սովորութեան Արքոց Վարդանանց զօրաւարացն տօնին Ազգային եւ Կրօնական ձեռնարկ ունեցանք եկեղեցւոյ սրահին մէջ:—

Հայերէն բանախօսեց Պր. Գէորգ Արսլանեան
Անգլերէն ,, Օր. Ելիզապէթ Արսլանեան

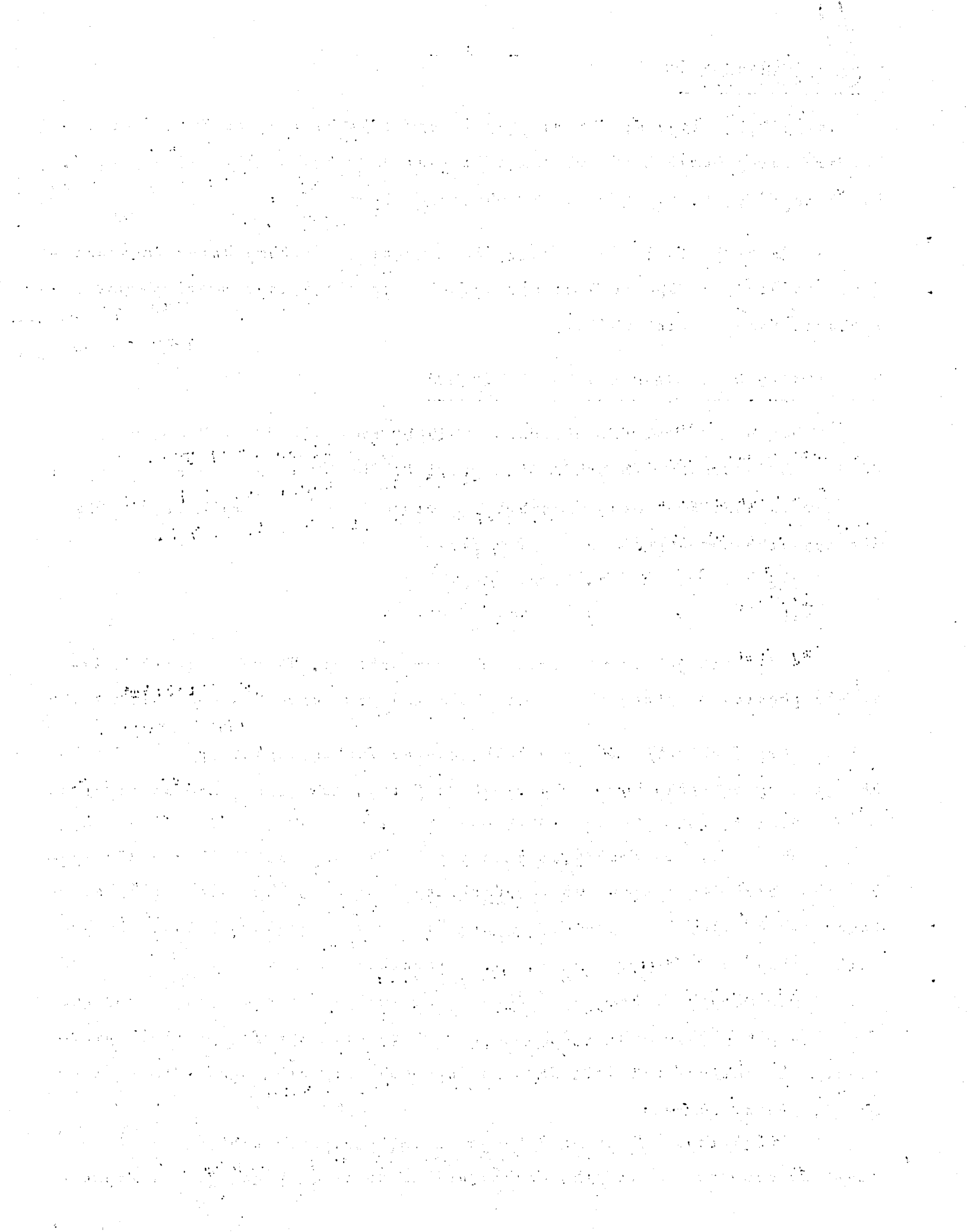
Հայ մշակութային տօնակատարութեան բանախօսեց Պր. Միհրան Գիւրեւեան Անգլերէն լեզուով — Տիթրոյթէն: Ինչպէս նաեւ Հայերէն Արշակ Վարդապետ Խաչատուրեան

Վերոյիշեալ ձեռնարկներուն միշտ իրենց գործոն մասնակցութիւնը բերաւ, մեր եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ վարժարանի աշակերտութիւնը, Հայ դպրոցի աշակերտութիւնը, ինչպէս նաեւ Հ.Ե.Ե.Կազմակերպութեան անդամները:

Մեր անմիջական մասնակցութիւնը բերինք մեր քոյր եկեղեցիներու ձեռնարկներուն, ինչպէս նաեւ դասախօսեցինք մասնաւոր հրաւերով, Նոթր Դէմ Գոլէճի ուսանողութեան եւ մեր եկեղեցիին մէջ Կաթոլիկ եւ Օրթօտօք եկեղեցականներու հետ յատուկ երեկոյեան ժամերգութիւն, անգլերէն լեզուով:

Հրապարակային մշակութային ձեռնարկ եւ համերգ մեր եկեղեցւոյ Դպրաց դասի մասնակցութեամբ ինչպէս նաեւ Հ.Բ.Ը.Միութեան գործակցութեամբ, անգլերէն դասախօսութեան հրաւիրուեցաւ Տքթ. Սիրվազդ Փոլատեան նիւթ ունենալով Կմիտաս Վարդապետը գործն ու կեանքը:

Եկեղեցւոյ Երիտասարդ Տիկնայց կազմակերպութեամբ ունեցանք շահեկան դաստիարակչական դասախօսութիւն, մասնակցութեամբ Կաթոլիկ, Բողոքական եւ Հայաստան —

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՁԵՌՆԱՐԿ

տանեայց եկեղեցւոյ հոգեւորականներու, ղեկավարութեամբ էտուարտ Փանոսիանի:

Հայկական ՌԱՏԻՈ ԺԱՄԷՆ, ձայնասփռուեցաւ մեր Ս. Ծննդեան պատգամը Հայերէնով, այս Ռատիոյ հաղորդումին իր մասնակցութիւնը բերաւ դարձեալ Սուրբ Եկեղեցւոյս դպրաց դասը:

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՁԵՌՆԱՐԿ

Սուրբ եկեղեցւոյս Ժխական խորհուրդը ըստ սովորութեան կազմակերպեց տարեկան դաշտահանդէսը, որ անցաւ շատ յաջողութեամբ: Եղան ուրիշ դաշտահանդէսներ մեր հողամասին վրայ մեր եկեղեցւոյ ուրիշ կազմակերպութիւններու կողմէ:

” Զի գեղեցիկ զի վայելուչ զի բնակին եղբարք ի միասին: ”

ԵՐԿՆՔԻ ՆԵՐՔԵՒ ԱՄԷՆ ԲԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԿԱՅ ՄԱՍՆԱԿԱՐ ԵՂԱՆԱԿ ԵՒ ԱՄԷՆ ԽՈՁԻ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱԿՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿ: Ժողովող Գ:1

Մեր ներկայութեամբ եւ աղօթքով միշտ քաջալերեցինք սոյն տեսակի բոլոր ձեռնարկները:

Ծննդեան եւ ամուսնութեան տարեդարձներու առիթով, աղօթքի եւ մաղթանքի քարտեր ուղարկեցինք մեր բոլոր Ժխականներուն, զնահատելի մասը այն եղաւ մեզի համար որ, շատեր շնորհակալութեան եւ զնահատանքի յատուկ նամակներով զմեզ քաջալերեցին, հաղորդակցութեան այս մեթոտին համար:

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՍՐԱՀ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Տեւական շինութեան յանձնախումբ մը կազմուեցաւ, յառաջ տանելու համար ծրագիրներ նոր ժշակութային սրահի մը շինութեան համար, օգնելու մեր ծուխին կարիքներուն համար: Տիրան Գրիգորեան Ատենապետ, ձորճ Սազեան հոխատենապետ, Մարթա խաչերեան քարտուղարուհի, ռասըլ Արսլանեան գանձապահ, հէրի Օտապաշեան գանձապահ օգնական, Ալպէրթ Պարտէզեան անդամ, նազար Միրաքեան անդամ:

Յանձնախումբը ընտրեց Պր. Դաւիթ Անտօնեանը, էՅ.ԱՅ.էՅ. Անտօնեան եւ Ռըզա ճարտարապետները, որպէսզի նախապատրաստական գծագրութեան աշխատանքը կատարեն այս կարեւոր ձեռնարկին: Մասնաւոր Ծխական ժողովի պիտի հրաւիրուին անդամները ԳԵՏՐՈՒԱՐ 16, 1969 ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ:

PASTOR'S REPORT

ST. GREGORY OF NAREK ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH

1968

Dear Parishoners of St. Gregory of Narek Church.

With God's help we have completed our 2nd year with optimism and especially with faith, hope and love. Every passing year inspires us confidence and renewed dedication to God's work, in this case, our Armenian "Little Garden," so that we may do a better job of preserving our Armenian culture and the word of God, an especially heroic act in this mechanical society.

We have tried to be faithful to the laws of the Armenian Church, and to serve according to the dictates of conscience. And we believe we have done a good job. It is true that some people have their criticisms. But may it be known that we can't please everyone all the time. We believe that family responsibility plays a big role in teaching our children to be useful citizens and dedicated leaders in our society. To aid in this endeavor, we will soon have a cultural center with the grace of God.

"Matthew 6:19"

"Do not lay up for yourselves treasures on earth, where moth and rust consume and where thieves break in and steal, but lay up for yourselves treasure in heaven, where neither moth nor rust consumes and where thieves do not break in and steal. For where your treasure is there will your heart be also."

"Armenian history, universal presents a high ideal as the history of a people who in the name of Christianity and freedom has struggled for its existence and endured for 2000 years. If the "perpetuation of Christianity and freedom" are not empty words, they represent a universal acknowledgement that Armenian History has its honorable place in the modern pantheon.

Armenian History is a heroic story of gallantry in the name of Christ and freedom, and this story should be taught to our new generation in order that each person may know why he should be proud of his nationality."

Catholicos Vasken the 1st -- 1968 speech.

PASTOR'S VISITATIONS TO THE PARISHIONERS

This year as well as last year we visited without help not only the homes of our dues-paying members, but also the homes and shops of our non-dues-paying members. We were without help in this particular endeavor because most people haven't the time to help because of the nature of our fast changing technological society. The very nature of today's secular society does not permit us to be in communion with and in personal contact with all

of our people. If we believe in our nation and our holy church we, the Clergy and the laity alike, know that one day we are going to be judged, and as the years pass we will also be judging ourselves. (As we have shown kindness to others, so shall it be shown to us.) Thus, as the pastor of the Armenian Church of Cleveland, we did not hesitate to visit the homes of all Armenians without reservation.

PAROS MONTHLY NEWSLETTER OF OUR CHURCH

Regularly we have published the Paros except for the month of September, because of Hye Soorp's vacation. The circulation is 285 copies of which the usual 75 go out of town. The English typing was done by Mrs. Helen Chakamian until the month of August. The Armenian typing was done by Hye Soorp and since the October, 1968 issue, Hye Soorp does the English typing. The addresses were prepared as usual by Mrs. Maxine Ochtersky. We are grateful for her endeavors. Unfortunately, she is not able to offer her service any longer.

CHURCH SERVICES

We had our Morning Services and Divine Liturgy every Sunday from 10 to 10:30 A.M. and 10:30 to 12:30 P.M., and preached the "Word of Life" in Armenian and English.

We had no church service while we were out of town for special errands. We participated in the Diocese Assembly in New York on the occasion of the Consecration of the Cathedral Church of St. Vartan. His Holiness Vasken the 1st came especially for this occasion and he presided over the Diocesan Assembly meeting as well as the clergy annual assembly.

Father Arshag spent five weeks with his family in Lebanon from Saturday, August 10th through September 15th, 1968. In Father Arshag's absence we were hosts to the following prominent Armenian clergymen who celebrated the Divine Liturgy in our church:

- August 11th - Very Reverend Ghevont Samourian.
- August 18th - His Grace Archbishop Torkom Manoogian, the primate, Armenian Diocese of America.
- September 3 - Reverend Ari Kehyaian
- September 15 - His Grace Archbishop Sion Manoogian, our former primate.

On the Feast of the Assumption of the Virgin Mary, August 18th, our primate, Bishop Torkom blessed the grapes. On the Exaltation of the Holy Cross, September 15th, our former primate, Archbishop Sion blessed the congregation with the water of the Rahan Plant. On August 25th and September 1st we didn'T have church services. During Lent we had sunrise Services and Evening Vespers. This year again, serving at the altar were the church's deacons, Garbis Baldarian, Dr. K. K. Goekjian, Artin Artar, and Zohrab Kouyoundjian. Our Sunday school children acted in turn as acolytes.

SACRAMENTS

We performed four (4) baptisms and blessed three marriages in our church. One funeral service took place in our church and five in the funeral homes. We watched with pleasure to see our people approaching the Sacraments and Confession and Holy Communion, providing explanations in Armenian as well as in English.

SOCIAL EVENTS

Under heaven there is a special season for everything, and for everything there is a special time. Our Parish Council sponsored in addition to two cultural programs, a successful picnic. Our other organizations had their picnics also. We encouraged them with our presence.

CULTURAL PROGRAMS

The Vartanantz Program and the Armenian Cultural Day Program were sponsored by our Parish Council. Vartanantz Day speakers were: Mr. Kevork Arslanian in Armenian, and Miss Elizabeth Arslanian in English. The speakers on Cultural Day were: in English, Mr. Mihran Kupelian, and in Armenian, Father Arshag. The Sunday School, Armenian School and ACYOA participated efficiently in these programs. A panel discussion was sponsored by the Young Women's Guild. The moderator was Ed Panosian. The panel consisted of Father Joseph Neoren, professor of Physics (or is it Psychology) at John Carrol University, and Rev. Edgar Forenburg, Pastor of the local Presbyterian Church. The choir performed at St. Paschal Seminary's Hall. The choir and Father Arshag prepared a Christmas program and sermon for the Armenian Radio Program on WXLN. Two lectures by Father Arshag were given to Notre Dame College students and another in our church was addressed to Catholic and Orthodox clergy. The subject was the Role of the Armenian Church in the Past, Present and Future.

DIOCESAN DELEGATES REPORT

The first session of the 66th Diocesan Assembly of the Armenian Church of North America opened on Friday, May 3, 1968, at 11:25 AM. at the newly consecrated St. Vartan Cathedral, New York, N.Y. under the auspices of His Holiness Vasken I, Supreme Patriarch and Catholicos of all Armenians, and under the Presidency of the Primate of the Diocese, His Grace Archbishop Terkon Manogian.

Following verification by the Secretary of the Diocese, it was ascertained that 110 Clergy and lay delegates out of a total of 142 were present. The Chairman declared the Assembly in order.

The following were elected by secret ballot as the permanent officers of the Assembly.

Mr. Dickran H. Boyajian	- Chairman
Mr. John K. Najarian	- Vice Chairman
Very Rev. Vertanes Kalayjian	- First Secretary
Dr. Dennis Papazian	- Second Secretary

The chairman then officially announced the arrival of His Holiness. With a procession formed by the officers of the Assembly and other dignitaries, His Holiness made a solemn entry to the Cathedral to bring his blessings and message to the Assembly. His Holiness was accorded a standing ovation at the completion of his message.

A question was raised regarding the "Resolution Concerning the Youth" which was passed last year by the Assembly to encourage each Parish to appoint a youth leader to work with the young people. It was pointed out that since no appropriation had been made by the Assembly to further this work, little had been done.

The following proposal was passed by the Assembly. All fund-raising campaigns conducted within the Diocese by any organization not directly under the jurisdiction of the Diocese yet wishing to use the facilities of the Diocese must receive the prior permission of the Primate and the Diocesan Council before holding such campaigns, and secondly, the resolution must be properly circularized throughout the Diocese.

A proposal was passed that the Diocese initiate and sponsor a major effort to select candidates who have leadership capabilities as clergymen or laymen to contribute to the greater spiritual, social and intellectual effectiveness of the Church, and to support their study to high level of scholarship. It was recommended that the Primate appoint an Academic Council to administer and direct this program, including selection of candidates and guidance of their study and research programs.

A proposal was passed to add to the Diocesan staff a full-time Administrative Assistant for the ACYOA, his annual salary to be \$6500.00 and to provide for this in the Diocesan budget.

A proposal was passed that the Diocesan Assembly send a telegram to the Director of the Bureau of the Census, requesting that the 1970 Census count Armenians as a separate community. With regard to this it was suggested that the Diocesan Office should send circulars urging the Armenians throughout the country to register the Armenian language as their second language spoken in their homes.

A proposal was passed that Vartanantz Day be officially designated a National Armenian Holiday and that the Primate inform local Boards of Education to that effect so that Armenian children may be excused from school on this day.

The 1969 Diocesan Assembly will be held in Watertown, Mass.

The budget, as adopted, was for \$133,600.00 and this was approximately 20 per cent more than the previous year.

The Assembly adjourned at 7:00PM. on Saturday, May 4, 1968.

Submitted by:

Keyork Arslanian
Ralph Chakerian

ST. GREGORY OF NAREK
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF CLEVELAND

1968 FINANCIAL STATEMENT

INCOME

Membership pledges		\$ 8,260.80
Church plate collections		1,086.65
Christmas, Easter, Special Offerings		840.00
Church donation		411.00
Requiem Service (Hokehankist).....		345.00
Baptisms, weddings, funerals		225.00
Paros donation		387.00
Church picnic		884.75
Parish Hall rental		275.00
Miscellaneous		117.11
In Lieu of Flower donations:		
For Mr. Mishac Aurslianian	221.00	
For Mrs. Pailazor Aghajanian	55.00	
For Mr. Koran Odian	212.00	
For Mr. Arakel Bogigian	384.00	872.00
	<u>Total</u>	<u>\$13,704.31</u>

EXPENSES

Stipend (Pastor)		\$ 4,250.00
Diocesan Dues and Clergy Insurance.....		1,147.05
Office Supplies		387.39
Church Supplies		451.17
Pastor Car Expense		432.70
Assemblies, Seminars, Out of Town Meetings.....		250.00
Church Memorial Fund Plaque		714.00
Visiting Clergy		433.28
Petty Cash		150.00
Insurance (Parish Hall, Church, Car)		685.50
Christmas Gifts		154.00
Sponsoring Armenian Softball Team		140.40
Miscellaneous		137.79
Utilities (Gas 737.39, Electric 492.24 Telephone 200.17, Water 19.19)		1,448.99
Property Maintenance:		
Snow Plowing;	155.00	
Grass Cutting	210.00	
Parish Hall and Church Cleaning	600.00	
Roof and upstairs toilet repair	334.00	
Miscellaneous.....	277.73	1,576.73
	<u>Total</u>	<u>\$12,359.00</u>

Surplus for 1968 is \$1,345.31

ST. GREGORY OF NALEK
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF CLEVELAND
STATEMENT OF ASSETS AS OF DECEMBER 31, 1968

Balance in checking account 12/31/67	\$ 903.48
Surplus for year 1968	<u>1,345.31</u>
Balance in checking account 12/31/68	\$2,248.79

Balance in savings account 12/31/67	\$5,263.12
Interest for 1968	<u>228.73</u>
Balance in Savings Account 12/31/68	\$5,491.85

Balance in Memorial fund savings account 12/31/67...	\$2,646.83
Deposited in 1968	345.00
Interest for 1968	<u>126.26</u>
	\$3,119.09

Submitted by:
Ralph Chakerian
Acting Treasurer

UNAUDITED

ST. GREGORY OF NAREK
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF CLEVELAND
PARISH COUNCIL SECRETARIAL REPORT FOR 1968

- - - - -

During the year 1968 the Parish Council consisted of the following:

Very Rev. Fr. Arshag Khatchadourian	- President
Mr. Ralph Chakerian	- Chairman
Mr. Keyork Arslanian	- Vice Chairman
Mr. Sam Mirakian	- Secretary
Mr. Joe Meketarian	- Treasurer
Mr. Nubar Abdalian	- Advisor
Mr. Cross Bagdasarian	- Advisor
Mr. Albert Bardasian	- Advisor
Mr. John Benneian	- Advisor
Mr. Mike Chekemian	- Advisor
Mr. John Davidian	- Advisor

Parish Council held seventeen formal meetings during 1968.

The main activities sponsored during the year were as follows:

Jan. 28 - Annual Parish Assembly
Feb. 25 - Annual Vartanantz Program
April 21 - Martyr's Day Commemoration
June 30 - Annual Church Picnic
Aug. 11 - Visiting Clergy - Very Rev. Fr. Ghevont Samourian
Aug. 18 - Visiting Primate - Archbishop Torkon Manoogian
Sept. 8 - Visiting Clergy - Rev. Fr. Arie Kehiayan
Sept 15 - Visiting Clergy - Archbishop Sion Manoogian
Oct. 13 - Annual Cultural Program

Major maintenance items completed during the year:

1. Remodeling and repair of nursery room.
2. Roof and gutter repair of parish hall.
3. Complete repair and remodeling of upstairs bathroom.

We are deeply indebted to Mr. Albert Bardasian for the above repairs renewal. His work around the parish hall and church has been a tremendous effort on his part.

Mr. Joe Meketarian - Treasurer of the Parish Council had to leave Cleveland with his family about mid-year to assume new responsibilities of his work in Peoria, Illinois. His loss was deeply felt, but we were fortunate to have Mr. Cross Bagdasarian replace him on the Parish Council.

ST. GREGORY OF NAREK
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF CLEVELAND
PROPOSED BUDGET FOR 1969

INCOME

Membership pledges.....	\$ 9,000.00
Church plate collections.....	1,000.00
Christmas, Easter, Special offerings.....	820.00
Church donations.....	300.00
Requiem service (Hokchankist).....	350.00
Baptisms, Weddings, Funerals.....	250.00
In lieu of Flower donations.....	500.00
Paros Donations.....	400.00
Church Picnic.....	900.00
Parish Hall rentals.....	330.00
Miscellaneous income.....	<u>150.00</u>
Total Income	\$14,000.00

EXPENSES

Stipend (Pastor).....	\$ 4,900.00
Diocesan Dues and clergy insurance.....	1,150.00
Office Supplies.....	900.00
Church Supplies.....	500.00
Pastor car expense.....	550.00
Assemblies, Seminars, out of town meetings.....	300.00
Property maintenance.....	\$ 2,900.00
Insurance (Parish hall, Church, Car).....	700.00
Utilities.....	1,450.00
Petty Cash.....	200.00
Christmas gifts.....	150.00
Armenian softball team.....	100.00
Miscellaneous Expenses.....	<u>200.00</u>
Total Expense	\$14,000.00

ST. GREGORY OF NAREK
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF CLEVELAND
PARISH ANNUAL ASSEMBLY

Date: Sunday, January 26, 1969 at 1:30 PM.
Place: Parish Hall at 666 Richmond Road

Immediately following Badarak (Divine Liturgy) at 12:30PM.
Lunch will be served by the Armenian Church Auxiliary.

AGENDA FOR PARISH ASSEMBLY

1. Opening prayer by our Pastor.
2. Welcome by Parish Council Chairman.
3. Verification of eligible voters.
4. Election of officers of the Meeting (Chairman & Secretary).
5. Reading of the minutes of the Parish Assembly of 1968.
6. Questions pertaining to 1968 Annual Reports.
7. Budget approval for 1969.
8. Building Committee announcement of plans for new Cultural Hall.
9. Election of four Parish Council members.
10. Election of two Diocesan Delegates.
11. Election of Nominating Committee.
12. Election of Auditing Committee.
13. Old Business.
14. New Business.
15. Remarks by the Pastor.
16. Closing with singing of Der Getso.

The Annual Parish Assembly is a very important event in the life of each Parish. It determines what will happen to the community for coming year. The decision made or not made at the meeting greatly influences the course of action that the Pastor, Parish Council, and Diocesan Delegates will take in the coming year.

It is your duty and obligation to be present to represent your interest.

PARISH COUNCIL

=====

LADIES AUXILIARY
FINANCIAL REPORT 1968

Balance - January 1, 1968 \$2,179.95

INCOME:	
Luncheon Meetings	\$259.97
Parish Dinners	442.76
Catered Dinner	125.00
Dinner for Choir Robes	105.00
Coffee Hour	7.64
Dues	138.00

INCOME:

Donations	\$ 130.00	
White Elephant-Runmage Sale	203.02	
Mother -Daughter Banquet	8.01	
Sunshine Box	26.00	
Miscellaneous	13.70	
Bank Interest	<u>79.59</u>	\$1,642.69
TOTAL INCOME		

EXPENSES:

Vestments and Miter	\$ 87.08
Prizes for Essay Contest	39.75
Dues - Nationalities Services	25.00
Miscellaneous Purchases	11.59
Postage	8.55
Gifts and Flowers	46.74
Material for Choir Robes- partial billing	<u>79.40</u>

TOTAL EXPENSES \$ 298.11

NET PROFIT \$1,344.58

BALANCE - December 31, 1968 \$3,524.53

Submitted by:
Grace Arslanian,
Outgoing Chairman

=====

ARMENIAN YOUNG WOMEN'S GUILD
ANNUAL REPORT
January - December 1968

OFFICERS:

Chairman	Eileen Hacherian
Vice-Chairman	Alice Bagdasarian
Recording Secretary	Lillian Negolian
Corres. Secretary	Jeanne Arslanian
Treasurer	Jennie Kapoudjian

COMMITTEES:

Program Committee	Helen Krikorian, Florence Goekjian
Membership Committee	Alice Ahlegian, Martha DeSalvatore
Ways & Means Committee	Martha Hacherian, Louise Ohanian
Social Committee	Jeanne Arslanian, Alice Hacherian
Sunshine Committee	Marge Benneian
Paros Reporter	Helen Chekonian
Total Membership of Guild - 25 Members	

ACTIVITIES DURING THE YEAR:

- January 9 Business Meeting held at Diamonds Restaurant, Severance Center.
- February 6 Meeting and speech given by Mr. Richard Gubenkian
- March 7 Dinner Party at the Playhouse Theatre featuring The Odd Couple.
- April 2 Business Meeting. A Panel Discussion during Lent included Father Arshak along with two other clergymen.
- May 7 Business Meeting: elections and installation of officers.
- June 4 Annual Dinner held at the Virginian Restaurant.
- September 5 Business Meeting. Coffee Hour honoring Archbishop Sion Manoojian.
- October 1 Wine Tasting program sponsored by Christian Brothers Winery.
- October 13 Dinner given by the Guild at Parish Hall for Cultural Program.
- November 5 Business Meeting. Interesting presentation given by Mrs. Florence Goenjian concerning Children and Books.
- December 3 Christmas Party and Hobby Auction. (Ladies Auxiliary and friends invited as guests.)
- December 13 Egg Nog Social held at the Parish Hall.
- December 13 Christmas Tree Sale on church grounds.
- December 31 New Years Eve Dinner Dance and Party held at Diamonds Ballroom, Severance Center.

SOCIALS HELD DURING THE YEAR:

Vartanantz Day Dinner on February 25th, realized a profit of \$125.75. Cultural Day Dinner on October 15th, realized a profit of \$58.75. Christmas Hobby Auction on December 3rd, realized a profit of \$38.45. Sale of Christmas Trees on our church grounds realized a profit of \$1,294.00.

OTHER INFORMATION:

The Guild donated \$140.00, for new drapes that are to be installed in the nursery. The Guild is also in the process of purchasing two new curtains for the altar. Arrangements are being made for a motorized pulley for the altar curtain. Sponsored by the Guild was a Farewell Coffee Hour, honoring Mr. & Mrs. John Chakamian and Mr. & Mrs. Joseph Beketarian.

TREASURER'S REPORT:

Bank Balance as of 12/31/67	\$2,027.79
Income for the year	<u>2,104.09</u>
TOTAL	\$ 4,131.88
Disbursements for the year	<u>975.45</u>
Bank balance as of 12/20/68	\$3,156.43

Respectively submitted by:
Bileen Hacherian, Chairman
Jennie Kapoudjian, Treasurer

ANNUAL CHOIR REPORT

Balance on hand as of 1/1/68	\$ 14.73
Income during 1968	<u>296.96</u>
Total Receipts	311.69
Total Disbursements during 1968	\$103.55
Balance on hand 1/1/69	208.14

Marie Bonoian
TREASURER

ST. GREGORY OF NAREK
ARMENIAN CHURCH SCHOOL REPORT
1968-69

Church School Classes for 1968-69 began on September 29, 1968 and will continue until June 15, 1969.

With a registration of 42 students, the average weekly attendance is approximately 75 per cent.

The teaching staff is comprised of six teachers and one substitute.

All subjects and courses taught are in accordance with the material approved and recommended by the Diocesan Council on Religious Education.

Opening worship services, both in English and Armenian are held in the morning assembly each Sunday preceding classes, which are directed by a Senior Acolyte and a different assistant each Sunday.

Room Mothers have again been selected to carry out the non-teaching activities of the Church School. Each mother takes the chairmanship of one of the annual social or program activities and responsibilities for the affair to the other parents. This PTA this year was assigned the task of handling these social activities.

To Date, Halloween and Christmas parties have been enjoyed by the students. On the agenda for the future are the observance of Easter, Mother's Day and the annual Father's Day picnic at the close of the school semester.

Holy Communion will be received by the Church School and Staff four times during the school year with a requirement that all students attend Divine Liturgy as a part of their weekly school studies.

Respectfully Submitted,

GEORGE R. SAKIAN
Superintendent

ARMENIAN CHURCH SCHOOL

TREASURY REPORT FOR 1968 and 1969

Balance as of 12/31/67 - \$452.86

INCOME

Offering	- \$167.52
Easter Coffee Hour	- 4.96
Mite Boxes	= 43.42
Pancake Brunch	= 78.02
Picnic	- 79.86
Donations	10.00
Total Income	<u>\$333.78</u>

DISBURSEMENTS

Material	- \$158.97
Supplies	- 40.54
Refreshments	- 13.68
Gifts	- 73.42
Program Expenses	- 46.06
Total Disbursements	<u>\$332.67</u>

Total Income	- \$333.78
Total Disbursement	- <u>332.67</u>
Total Profit	- \$ 51.11

Balance as of 12/31/68 ----- \$503.97

CULTURAL HALL BUILDING
COMMITTEE REPORT for 1968

A permanent Building Committee was formed to proceed with plans for a new Cultural Hall to meet the needs of our Parish. Members of the committee are as follows:

Deeran Krikorian	- Chairman
George Sakian	- Vice-Chairman
Bartha Hacherian	- Secretary
Russell Arslanian	- Treasurer
Harry Odabashian	- Asst. Treasurer

Albert Bardasian
Nat Mirakian

- Member
- Member

The committee selected Mr. David Andonian, A.I.A. of Andonian & Ruzsa Architects, to do the preliminary design work for this important project. Tentative site selections and building designs have been considered. Full plans and estimates will be presented at a special parish meeting to be held on Sunday, February 16, 1969.

Deeran Krikorian,
Chairman

+ + + + +

A.C.Y.O.A. 1968

ANNUAL REPORT

+ + + + +

The A.C.Y.O.A. had a very successful year, having more activities and community functions than in the past few years. This year was especially valuable to each member because we began attending regional and nationwide functions. We broadened our friendships to Armenian teenagers in different cities by attending their out-of-town activities, instead of limiting ourselves to Cleveland members only.

In May, four members of our group attended a regional religious retreat in Racine, Wisconsin. It proved to be very successful and will be repeated this May.

In June, the chapter planned a weekend for Racine and Detroit A.C.Y.O.A. members. Although the out-of-towners declined the invitation, we carried our plans out as a group and our members together enjoyed swimming and picnicing. Father Arshag was kind enough to accompany us that weekend.

In August, we held our annual picnic for the entire community. After church services, the parishioners were served a Chee Kufra lunch. Thanks to the support of many, it proved to be very successful. It couldn't have been a success without the help of the mothers.

Also, in August we held a going-away party for one of our members. Marty Beketarian served as treasurer for many years, and was honored at this time.

On Labor Day weekend, two of our members attended the Annual Assembly held in Wisconsin, Debbie Abdalian and I served as delegates and attended each meeting during the weekend. This weekend served as a turning point. In the past two years we have not been recognized as a chapter due to no representation at the retreats and assemblies. Now, by paying our yearly tax points, we are recognized as a junior chapter.

After meeting other members from different cities, we were overwhelmed by the spirit of each youth and we realized how much the A.C.Y.O.A. can offer an Armenian teenager. We learned to judge the A.C.Y.O.A., not on a Cleveland basis, but on a nationwide basis. And when we did so we were proud to be members of the organization. It is striving to unite the Armenian children, and is doing so. Each member has a certain closeness and warmth toward the other. By meeting various members from all across the nation, we realized that we are all alike---all trying to keep our heritage within us.

In the middle of September, we held our annual executive committee elections. Elected were myself as Chairman, Debbie Abdalian as Vice Chairman, Margaret Yeranian as Recording Secretary, Elizabeth Arslanian as Corresponding Secretary, George Keverian as Treasurer, Laurie Bagdasarian as writer for the "Paros," and Mona Karoghlanian as writer for the "Guardian."

In November we had a bake sale, and attended the lecture and choir concert in honor of the 100th anniversary of the birth of Gomidas Vartabed.

Recently, something new has been added to our monthly meetings. After the business is concluded, we discuss a topic in current events, or listen to a report prepared by one of our members. So far we have discussed, "Famous Armenians in America," "The Evolution of Music", and "The Role of the Armenian Teenager in America".

Lastly, we have sponsored one coffee hour after church services per month.

Financially, this has also been a very successful year. In January, 1968, we had a total of \$57.00. We raised money by a car wash, our picnic, and various bake sales and coffee hours. Our expenses included \$59.00 for our picnic items, and \$65.00 for taxes required by Central Council. Despite this, we managed to gross \$246.00 for our present total.

At this time I would like to thank all those parents and parishioners for their support. We are trying to build the Cleveland chapter into a great one, despite its few members, and would never be able to do that without everyone's support. I would also like to thank our advisors for taking their time to come to our meetings and guide us: Mr. Sam Mirakian, Mr. John Davidian, Mr. Chuck Semirjian, and Mrs. Anne Abdalian.

Janice Baltayan
Chairman

ST. GREGORY OF NAREK
ARMENIAN LANGUAGE SCHOOL
1968-69

* * * * *

The Armenian Language School started its 1968-69 session with 20 pupils enrolled. At present there are 31 students in the East Side and West Side classes.

Active teachers are: Mrs. Anahis Davidian, Mrs. Paris Panosian, Mrs. Katherine Shahinian, Mrs. Rose Azarian and Mrs. Mariani Morikian. Mrs. Berjoughie Seferian and Mrs. Mary Najarian have served as substitutes. Staff assistants are Mrs. Zarouhi Arslanian, Mrs. Florence Karoghlanian, Mr. Ralph Chakerian and Mrs. Florence Goekjian.

Three modern texts recommended by Bishop Vasken are being used in the classes and each week, Father Arshag teaches sharagans, folk songs, prayers and graces during the Assembly period.

K. K. GOEKJIAN
Superintendent

ST. GREGORY OF NAREK
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF CLEVELAND

WOMEN'S AUXILIARY ANNUAL REPORT

January 1 to December 31, 1968

The Women's Auxiliary held ten meetings during the year 1968 with the average attendance of 20 members present.

At the January meeting, Mrs. Leeson, a representative of the Church Women United, was the luncheon guest of the Women's Auxiliary, and it was at this meeting that the members voted to become affiliated with the Lyndhurst District of Church Women United.

Two Members of the Women's Auxiliary, Florence Karoghlanian and Rose Yeranian, attended the Consecration Service of the Armenian Cathedral in New York.

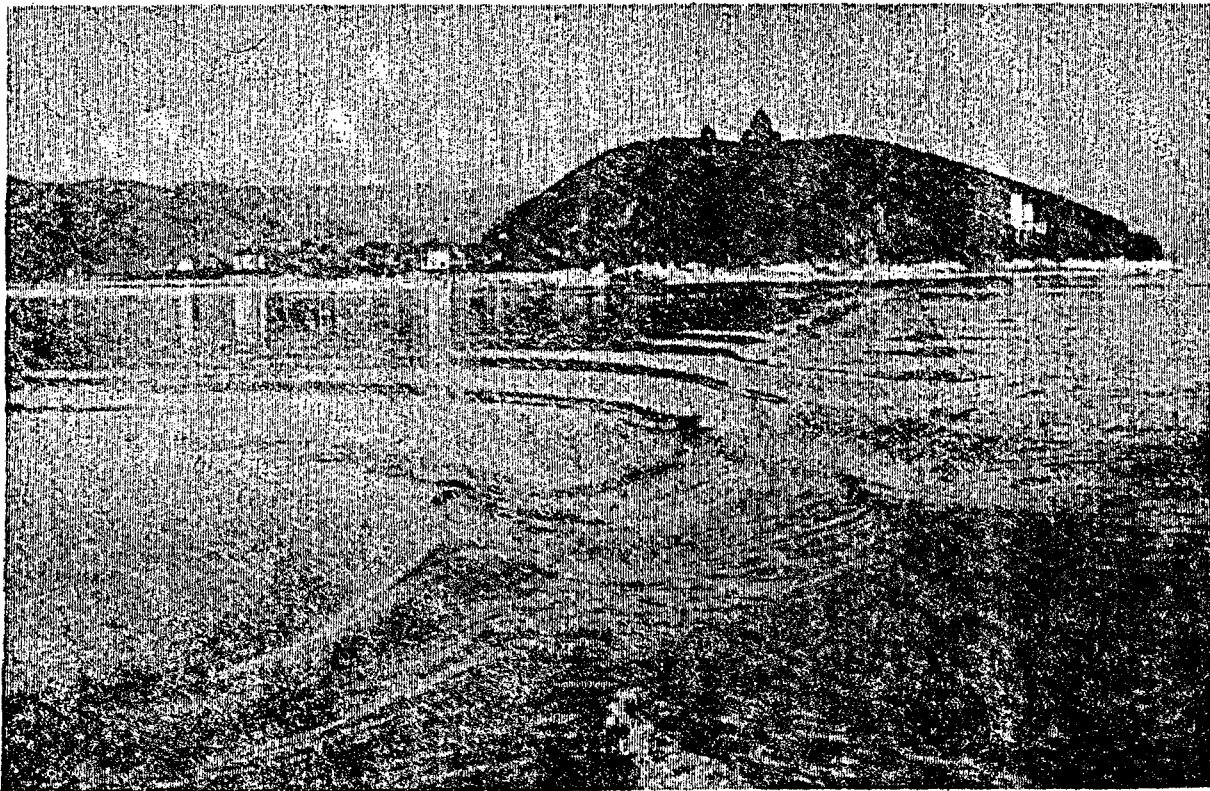
During 1968, the Women's Auxiliary sponsored eight dinners and one contest:

Parish Council Dinner - January 28th
Lenten Dinners - March 13th and 20th
Sponsored Cathedral Essay Contest
Palm Sunday Dinner - April 7th
Mother and Daughter Dinner - May 14th
Catered Dinner - October
Choir Dinner - November 10th
Fish Fry - December 13th

A White Elephant Sale was held at the Parish Hall on May 24th.

Respectfully submitted,

Lucy M. Nigosian
Secretary

Monastery on Sevan Lake Island in Armenia. Built in the Middle Ages (prior to the VIII century), it still stands. The lake at an altitude of, 5,650 feet is the largest and highest mountain lake in the world. Its surface is 1,416 square kilometers and, at certain spots, 300 feet deep. It is famous for its Ishkhan fish of rare delicacy.

ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH
666 RICHMOND ROAD
CLEVELAND, OHIO 44143

RETURN REQUESTED